

פרק טו / ברוריה בן-דוד (וייס)

בפרק טו נקרא על מכות נוספות שהכה שמשון בפלשתים. חמתו של שמשון שככה. הוא שב תמנתה כדי להתפייס עם אשתו. הביא לה מתנה גדי עיזים. הוא לא ידע שאשתו ניתנה לאחד הפלשתים. חותנו עצר אותו בכניסה לחדר אשתו ומסר לו את הידיעה הקשה.

כיצד הצטדק חותנו ומה הציע לשמשון?

"אמר אמרתי כי שנא שנאתה ואתננה למרעך הלא אחותה הקטנה טובה ממנה תהי נא לך תחתיה". חשבתי כי אינך רוצה עוד באשתך ועזבת אותה לצמיתות. יש לי בת אחרת יפה ממנה ואני מוכן לתת לך אותה לאישה.

האם שמשון הסכים להצעה?

הוא לא הסכים לשאת את אחות אשתו אלא החליט לנקום בפלשתים, בגלל ההתנהגות הבוגדנית של חמיו והפרת הסכם הנישואין.

כיצד נקם בהם שמשון?

הוא שילח בשדותיהם ובכרמיהם שלוש מאות שועלים ולפידים בוערים בזנבותיהם הקשורים זה לזה. השועלים ניסו לברוח מן האש מבלי להבין שהלפידים רצים אתם ביחד, וע"י כך שרף בשדותיהם את הקמה המחוברת לקרקע, את הגדיש - התבואה הקצורה ואת כרמי הגפן והזית.

כיצד הגיבו הפלשתים על מעשהו של שמשון?

כנקמה שרפו באש את אשתו ואת אביה. הפלשתים לא ידעו שבזאת הם נותנים לשמשון תואנה נוספת להכותם מכה גדולה. "ויאמר להם שמשון אם תעשון כזאת כי אם נקמתי בכם ואחר אהדל" (פס' ז). אם כך עשיתם, שרפתם את אשתי וחמי לא אשקוט ולא אנוח עד אשר אנקום בכם.

היכן מצא שמשון מחסה?

בסעיף סלע עיטם בסביבות העיר עיטם ביהודה (דה"ב יא ו) דרומית לבית לחם.

הפלשתים התפרסו וחנו ביהודה במקום שנקרא אחרי כן לחי.

מדוע התפלאו אנשי יהודה על בואם של הפלשתים?

כי הם היו נאמנים לפלשתים ולא הייתה יריבות ביניהם.

כיצד הביעו פליאתם?

בשאלה "למה עליכם עלינו?"

מה הייתה תשובתם?

הם באו לאסור את שמשון, כדי שיוכלו לשלם לו כגמולו על הרעה שעשה להם.

מה עשו בני יהודה?

כנענו לפלשתים ומיד נחלצו למלא דרישתם, שלחו שלושת אלפים איש לאסור את שמשון ולהסגירו בידי מבקשי נפשו.

מה מעיד על פחדנותם?

דבריהם לשמשון: "הלא ידעת כי מושלים בנו פלשתים ומה זאת עשית לנו?"

שמשון ענה להם: "כאשר עשו לי כן עשיתי להם".

שמשון לא רצה לפגוע באחיו ולכן הסכים למסור עצמו בידיהם בתנאי שהם לא יפגעו בו, כי שמשון ידע שינצח וימית את אויביו ולא רצה לפגוע באחיו אם ינסו להמיתו. הם הבטיחו שהם לא יפגעו בו רק יאסרו אותו וימסרוהו בידי הפלשתים. בני יהודה אסרוהו בעבותים חדשים (חבלים עבים) והסגירוהו בידי הפלשתים.

מה עשו הפלשתים כשראו את שמשון?

הריעו תרועת ניצחון גדולה לאות שמחה. חשבו שלאחר שמשון הובא אליהם אסור בעבותים יוכלו לעשות בו כרצונם.

אך שמחתם לא ארכה זמן רב. מדוע?

העבותים שבהם היה אסור נקרעו בבת אחת כמו נמסו, ואז מצא עצם לחי של נבלת חמור ובלחי החמור הכה אלף פלשתים.

כיצד קרא למקום?

על שם המאורע "רמת לחי".

מה דעתכם על התנהגות בני יהודה?

הם היו צריכים להגן על שמשון בוודאי לא להסגירו או לכבול אותו, יכלו לומר לפלשתים לכו אתם לאסור אותו, אך הם גילו מיד אותות כניעה והתרפסות.

מקום נוסף נקרא בפרקנו על שם מאורע מהו?

"עין הקורא" שנגלה לשמשון אחרי קריאתו לה' להושיעו מצימאונו. "ויצמא מאד ויקרא אל ה' ויאמר: אתה נתת ביד עבדך את התשועה הגדלה הזאת ועתה אמות בצמא ונפלתי בידי הערלים, ויבקע אלקיים את המכתש (כנראה מקום שקוע ועמוק בתוך הסלע הדומה בצורתו למכתש) אשר בלחי, ויצאו ממנו מים וישת, ותשב רוחו ויחי, על כן קרא שמה עין הקורא" (פס' יח ט). הייתה זו ישועת פלא עקב תפילתו של שמשון. "עין הקורא" נמצא בקרבת ראשון לציון, ליד חולות הים, בפי הערבים הוא נקרא "עין קרא".

ניב

הכה שוק על ירך (פס' ח).

הוראתו: הכה מכה ניצחת. (כאשר אדם נס מפני רודפו הרודף הרואה את גבו של הרץ מבחין בשוק המתכופפת לאחור בסמוך לירך).

עבודה בכתב

- 1) על מה וכיצד נקם שמשון בפלשתים לפי פרק ט"ו?
2) אילו מקומות נקראים בפרקנו על שם מאורע?

3) כתבו בלשון הספר :

- א. חברך .
- ב. אמצע .
- ג. הדליק .
- ד. אפסיק .
- ה. חבלים .
- ו. כאשר סיים .
- ז. התאושש .

4) התכירונו? מי אנחנו?

- א. הבאתי לאשתי מתנה גדי עזים.
- ב. בהעדרי אשתי נישאה לאחד מחברי.
- ג. שרפתי את השדות והכרמים של הפלשתים.
- ד. כנקמה שרפנו את אשתו של שמשון ואביה.
- ה. הסתרתתי בסעיף סלע עיטם .
- ו. הסגרנו את שמשון לפלשתים.
- ז. הכיתי בלחי חמור אלף פלשתים.

5) מי אמר למי?

- א. הלא אחותה הקטנה טובה ממנה תהי נא לך תחתיה .
- ב. נקיתי הפעם מפלשתים.
- ג. אם תעשון כזאת כי אם נקמתי בכם ואחר אחדל.
- ד. לאסרך ירדנו לתתך ביד פלשתים.
- ה. השבעו לי פן תפגעון בי אתם.
- ו. בלחי החמור חמור חמרתים.